

Scénář – Václav Cvejn

„Mé jméno je Václav Cvejn a narodil jsem se 13.8.1944 tady ve Velkém Poříčí v č. p. 10, kde bydlím dodnes a jsem tedy stoprocentní rodák.“

- 1) **Ondra:** Václav Cvejn se narodil za druhé světové války ve Velkém Poříčí, v současné době je v důchodu. Byl svědkem mnoha změn, kterými jeho rodné město prošlo. Celý život pracoval ve strojírenství, ale jeho snem bylo malovat. V tom měl na něj zásadní vliv učitel výtvarné výchovy na základní škole.

„I v té škole byla, řekněme, školní dílna, to nás pak měl hlavně pan učitel Karel Link, měl nás na matematiku, na tělocvik, měl nás na výtvarnou výchovu.“

„... učil nás malovat venku v krajině. Když nebylo hezky, přinesl do třídy květiny, nebo nějaké listy stromů, nebo ovoce a malovali jsme takovéhle věci. Od té doby se malování stalo mým koníčkem až po dnes.“

- 2) **Ondra:** Milovanému výtvarnému umění se chtěl věnovat na studiích po základní škole, to mu však komunistický režim nedovolil. Kvůli víře byly jeho možnosti velmi omezené.

„Když potom jsem chtěl jít tedy na školu, tak jsem si jako řekl, že bych šel na výtvarnou školu. Jenže zavolal si mě tady, tenkrát tady byl Olda Vítek nějak ředitel, on to byl komunista, takovej zapálenej, tak mně říká: „No, víš, ty seš z věřící rodiny a na výtvarnou školu nepůjdeš, ty můžeš jít jedině do učení, nebo do dolů.“

- 3) **Ondra:** Ale ani na střední průmyslové škole, na kterou se nakonec s pomocí své babičky dostal, neunikl podle svých slov „mocenským hrátkám“.

„Přišel kantor do třídy a řekl: „Milánkové, jistě chápete, a nikdo z vás tu není, kdo by nechápal, nesmírný význam československo-sovětského přátelství, a proto není nikdo mezi vámi, kdo by nevstoupil do jeho řad.“

„Takže takto jsem se stal já členem československo-sovětského přátelství, kdybych řekl, že ne, tak bych vyletěl ze školy v tu chvíli, takže to jsem si nedovolil.“

- 4) **Ondra:** Přestože k němu a mnohým dalším byla doba nespravedlivá, se svou situací se vyrovnal a dnes ji bere s humorem. Důkazem je i možnost emigrovat, která se naskytla v roce 1968, již však nevyužil.

„Tím, že mě vlastně nedovolili studovat výtvarnou školu, to jsem říkal jako v žertu, tak Česká republika přišla o národního umělce...“

„Já jsem byl na zájezdu ve Vídni a měl jsem možnost tam zůstat, ale já jsem tady měl rodiče, já jsem tady měl známý, a já bych nemohl žít někde, kde prostě bych byl jako úplnej cizinec, to jsem prostě nechtěl, ani neuměl.“

- 5) **Ondra:** Dnes je pan Cvejn regionálním umělcem, který svá díla vystavuje v restauracích, knihovnách, muzeích a klášterech. Je autorem nadčasového kalendáře. O tom, že se

bude výtvarným uměním žít, nikdy neuvažoval.

„Za tu dobu, co se tím zabývám, jsem jich určitě takových pětadvacet prodal, možná dalších tolik rozdal, anebo když se to někomu líbilo, nebo když nařikal, že je v nouzi, ale jinak jsem známým teda říkal: „Jste hloupí, že nekupujete, až natáhnu ráfy, bude to daleko dražší.“

6) **Ondra:** A co by Václav Cvejn vzkázal Žákům, pro které je možnost volby střední školy dnes už samozřejmostí?

„Samozřejmě dnešní doba je dobrá v tom, že mladí můžou studovat, můžou cestovat.“

„Takže jestli vy se budete rozhodovat zanedlouho, tak volte dobře a..“

„A co je k tomu potřeba: že ten člověk musí mít o to zájem.“